उच्चाधिकार समितीने दि.३०/०६/२०२६ रोजीच्या बैठकीत दिलेल्या मान्यतेनुसार प्रकल्पांना व त्यावरील खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

इलेक्ट्रॉनिक्स, माहिती तंत्रज्ञान व कृत्रिम बुद्धिमत्ता विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : HPC-2026/C.R.124/TECH-1 (E-1778567)

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक: ०६ ऑगस्ट, २०२६

संदर्भ:

१. सामान्य प्रशासन विभाग (मातं), शासन निर्णय क्र. HPC-२०२६/C.R.२७/IT, दि. २७ फेब्रुवारी, २०२६.
२. उच्चाधिकार समितीच्या दि.३०/०६/२०२६ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :

संदर्भाधिन दि. २७ फेब्रुवारी, २०२६ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मा. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली माहिती तंत्रज्ञानविषयक धोरण व प्रकल्प राबविण्यासाठी उच्चधिकार समिती गठीत करण्यात आलेली आहे. उच्चाधिकार समितीच्या बैठकीत विविध विभागांनी समितीच्या मान्यतेस्तव सादर केलेल्या माहिती तंत्रज्ञानविषयक अजेंडा प्रस्तावावर चर्चा होऊन त्यावर समितीचे निर्णय होतात. त्यानूसार इलेक्ट्रॉनिक्स, माहिती तंत्रज्ञान व कृत्रिम बुद्धिमत्ता विभागाशी संबंधित अजेंडा प्रस्तावावर समितीने घेतलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने प्रशासकीय मान्यतेचे आदेश निर्गमित करणे आवश्यक आहे.

शासन निर्णय:

मा. मुख्य सचिव यांचे अध्यक्षतेखालील माहिती तंत्रज्ञानविषयक उच्चाधिकार समितीच्या दि.३०/०६/२०२६ रोजीच्या बैठकीमध्ये विभागाशी संबंधित खालील अजेंडा प्रस्तावावर समितीने दिलेल्या मान्यतेस अनुसरुन खालीलप्रमाणे प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

अ. क्र.	बैठक क्रमांक/ दिनांक	अजेंडा क्र./विषय	समितीचा निर्णय	प्रशासकीय मान्यता
१.	बैठक-०५ दि. ३०.०६.२०२६	**Agenda No.09:** **Proposals of M/s Sarvam AI for Sovereign AI Solutions for the Government of Maharashtra** **1. Background** 1.1 M/s Sarvam AI, a company engaged in building India's full-stack sovereign AI platform, has submitted proposals vide presentation for deployment of sovereign AI solutions for the Government of Maharashtra. All solutions are hosted entirely on secure, audited infrastructure within India, and no data leaves the country at any point. 1.2 The proposals comprise three components: (i) Indus, a sovereign AI workspace for State officers; (ii) Samvaad, voice/WhatsApp agents for large-scale citizen outreach, commencing with a Tuberculosis awareness pilot; and (iii) Saaras and	**In pursuance of the proposals submitted by M/s Sarvam AI, the High-Power Committee is pleased to accord approval to the following:** 1) Deployment of Indus, a sovereign AI workspace, for approximately 2,500 (Two Thousand Five Hundred) State Government users at an indicative first-year cost of ₹5,62,86,000 and two-year outlay of ₹11,25,72,000 (Rupees Eleven Crore Twenty-Six Lakh), inclusive of GST, on the Foundation Partner subscription rate. The pricing break-up for track One (Base Platform), exclusive of GST, will be as under: (a) Subscription at the Foundation Partner rate of ₹1,200 per user per month for the first twelve months, as against the standard rate of ₹2,500 per user per month;	अजेंडा क्र.९ मध्ये अंतर्भूत असलेल्या बाबीं संदर्भात उच्चस्तरीय समितीने घेललेल्या निर्णयानुसार प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. याबाबींकरीता होणारा खर्च मागणी क्र. A-०४, मुख्य लेखाशिर्ष (२०५२)-सचिवालयीन सर्वसाधारण सेवा, (००) (११) माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय (२०५२ ०४८२), "१७-संगणक खर्च" या लेखाशिर्षाअंतर्गत मंजूर अर्थसंकल्पिय तरतूदीमधून भागविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

		Bulbul speech models for integration into the MahaAI platform. **2. Item No. 1: Indus – Sovereign AI Workspace for State Officers** 2.1 It is proposed to deploy "Indus" for approximately 2,500 (Two Thousand Five Hundred) users of the State Government. The platform provides drafting and noting assistance, RTI response, document intelligence and OCR across Indian scripts, multilingual interaction in 22 (Twenty-Two) languages including Marathi, project workspaces, data analysis, and integration with eOffice and NIC e-mail where API access is available. 2.2 The commercials for Track One (Base Platform), exclusive of GST, are as under: (a) Subscription at the Foundation Partner rate of ₹1,200 per user per month for the first twelve months, as against the standard rate of ₹2,500 per user per month; (b) One-time professional	(b) One-time professional services fee of ₹50 (Fifty) lakh; (c) Setup and adoption manpower (FDE/SRE pod for three months) of ₹42 (Forty-Two) lakh; (d) Annual platform and maintenance fee of ₹25 (Twenty-Five) lakh. 2) Track Two Department Transformation engagements, priced from ₹50 (Fifty) lakh per engagement, and on-demand Forward-Deployed Engineers at ₹7 (Seven) lakhs per FDE per month. 3) The HPC approved Deployment of two FDEs beyond the period of three months included in the Track-1 till December @ INR 07 lakhs per engineer (the cost is excluding taxes). 4) Engagement of M/s Sarvam AI's software "Agent" for placing outreach calls to Tuberculosis patients in their local/regional language, along with analysis of call quality, on a pilot basis for a period of one (1) month at a one-time agent development charge of ₹6 (Six) lakh	

		services fee of ₹50 (Fifty) lakh; (c) Setup and adoption manpower (FDE/SRE pod for three months) of ₹42 (Forty-Two) lakh; (d) Annual platform and maintenance fee of ₹25 (Twenty-Five) lakh. 2.3 The indicative first-year outlay works out to ₹4.77 Cr, plus GST @ 18%, aggregating ₹5.63 Cr (Rupees Five Crore Sixty-Three Lakh). The indicative outlay for a period of two years is approximately ₹11.26 Cr (Rupees Eleven Crore Twenty-Six Lakh), inclusive of GST, subject to continuation of the Foundation Partner rate, which as per the proposal is valid for twelve months from go-live and reviewable on renewal. 2.4 Track Two (Department Transformation) engagements, priced from ₹50 (Fifty) lakh per engagement, and on-demand Forward-Deployed Engineers at ₹7 (Seven) lakhs per FDE per month.	and usage charge of ₹3 per minute, exclusive of GST. The expenditure shall be borne by the Department of Electronics, IT & AI. 5) Expenditure towards Saaras (speech recognition at ₹0.50 per minute) and Bulbul (text-to-speech at ₹30 per 10,000 characters) speech models for integration into the MahaAI platform, on a usage-based, no-commitment basis, exclusive of GST, for a period of four (4) months. The expenditure towards this will be borne by Electronics, Information Technology and Artificial Intelligence Department.	

3. Item No. 2: Samvaad – Citizen Outreach (TB Awareness Pilot)

3.1 It is proposed to undertake a Tuberculosis awareness pilot using Samvaad voice agents at a one-time agent development charge of ₹6 lakh and a usage charge of ₹3 per minute, exclusive of GST, with volume-linked discounts available on annual commitment.

Annual Volume Commitment	Price (INR / month)
No Commitment	₹ 3.00
5,00,000 minutes/month	₹ 2.75
10,00,000 minutes/month	₹ 2.49

4. Item No. 3: Saaras and Bulbul Models for the MahaAI Platform

4.1 It is proposed to integrate the Saaras (speech recognition) and Bulbul (text-to-speech) models into the MahaAI platform at API pricing of ₹0.50 per minute for Saaras and ₹30 per 10,000 characters for Bulbul, on a no-commitment basis,

		exclusive of GST, with tiered discounts on volume commitments. **5. Approval Sought** 5.1 The High-Power Committee may kindly consider and accord approval to: (a) Deployment of the Indus platform for approximately 2,500 users at an estimated cost of ₹5.63 Cr (inclusive of GST) for the first year, with an indicative two-year outlay of approximately ₹11.26 Cr, (b) The Samvaad Tuberculosis awareness pilot on the commercials at para 3.1 above; (c) Integration of Saaras and Bulbul models into the MahaAI platform on the usage-based pricing at para 4.1 above.		

२ सदर शासन निर्णयान्वये आयुक्त, इलेक्ट्रॉनिक्स, माहिती तंत्रज्ञान व कृत्रिम बुध्दिमत्ता आयुक्तालय, मुंबई यांना प्रचलित नियमानुसार आवश्यक अटी व शर्तीचे पालन करून उपरोक्त प्रस्तावाच्या अंमलबजावणीसाठी आवश्यक ती सर्व कार्यवाही करण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

३. उपरोक्त खर्चाकरिता कक्ष अधिकारी, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालय, मुंबई हे आहरण व संवितरण अधिकारी व उपसचिव, माहिती तंत्रज्ञान हे नियंत्रक अधिकारी असतील.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२६०८०६१६१६२१४९११ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने स्वाक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

DURGAPRASAD POCHAYYA MYLAWARAM

Digitally signed by DURGAPRASAD POCHAYYA MYLAWARAM
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=EIT and AI, 2.5.4.20=F4FD0AC26AD2A365A8E829907C5E76B911FED9B1B9E48CC2854C4B8A14B0D70C, postalCode=400032, st=Maharashtra, serialNumber=BEFBB0AE84804C4DA8D35ABF2195EBB1DC727DE9B0A094BEA77F4CA6BE5965DB, cn=DURGAPRASAD POCHAYYA MYLAWARAM
Date: 2026.08.06 16:18:14 +05'30'

(दुर्गाप्रसाद मैलावरम)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

१. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. महाराष्ट्र विधान परिषद सभापती यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई
४. मा. महाराष्ट्र विधान सभा अध्यक्ष यांचे खाजगी सचिव, विधान भवन, मुंबई
५. मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. सर्व मा. मंत्री/मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान परिषद, विधान भवन, मुंबई
८. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान सभा, विधान भवन, मुंबई
९. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई
१०. शासनाचे सर्व मा. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई
११. मा. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय,
१२. प्रबंधक, लोकायुक्त व उपलोकायुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
१३. महालेखापाल १/२ लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
१४. महालेखापाल १/२ लेखा व परीक्षा, महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
१५. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य,
१६. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई,
१७. आयुक्त, इलेक्ट्रॉनिक्स, माहिती तंत्रज्ञान व कृत्रिम बुध्दिमत्ता आयुक्तालय, मुंबई,
१८. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र ज्ञान महामंडळ मर्यादित,
१९. निवडनस्ती/TECH-1